
PWYLLGOR ARCHWILIO 12-07-12

Yn bresennol: Y Cynghorydd Trevor Edwards (Cadeirydd)
Y Cynghorydd John Pughe Roberts (Is-gadeirydd)

Y Cynghorwyr: Anwen Davies, Tom Ellis, Aled Ll. Evans, Chris Hughes, John Brynmor Hughes, Aeron M. Jones, Charles W. Jones, Sion W. Jones, Dilwyn Morgan, Michael Sol Owen, Angela Russell, Gethin G. Williams, R.J. Wright a Peredur Jenkins (Aelod Cabinet Adnoddau)

Aelod Lleyg: Mr John Pollard

Hefyd yn Bresennol: Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Dewi Morgan (Uwch Reolwr Archwilio a Risg), William E. Jones (Uwch Reolwr Cyllid), Ffion M. Evans (Rheolwr Cyllid Adnoddau a Chorfforaethol), Marina Parry Owen (Swyddog Pensiynau a Buddsoddiadau), Roland Thomas (Uwch Dechnegydd Cyllid – Cyfalaf a Rheolaeth), Amanda Hughes (Rheolwr Lleol Swyddfa Archwilio Cymru), Derwyn Owen (Arweinydd Ymgysylltu Swyddfa Archwilio Cymru), Huw Lloyd Jones (Rheolwr Llywodraeth Leol Rhanbarth y Gogledd, Swyddfa Archwilio Cymru) a Gwyn Parry Williams (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Ymddiheuriadau: Y Cynghorwyr E.T. Dogan, Huw Edwards

Croeso

Croesawyd yr aelodau newydd gan gynnwys yr aelod lleyg i'w cyfarfod cyntaf o'r pwyllgor hwn.

1. CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Trevor Edwards yn Gadeirydd y Pwyllgor am 2012/13.

2. IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd John Pughe Roberts yn Is-gadeirydd y Pwyllgor am 2012/13.

3. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 13 Chwefror 2012, fel rhai cywir.

5. SWYDDOGAETHAU'R PWYLLGOR ARCHWILIO

Cafwyd cyflwyniad gan yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg ar y swyddogaethau i'w cyflawni gan y pwyllgor.

Nododd y swyddog y sefydlwyd y Pwyllgor Archwilio yn 1999 a olygai ei fod yn un o'r awdurdodau lleol cyntaf yng Nghymru i wneud hynny. 'Roedd y Cylch Gorchwyl bryd hynny'n seiliedig ar gyhoeddiad y Comisiwn Archwilio "Called to Account – The Role of Audit Committees in Local Government (1996)".

Er yr ystyrir sefydlu Pwyllgor Archwilio yn ymarfer da gan gyrff megis CIPFA ers sawl blwyddyn, gyda gweithrediad Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 maent wedi dod yn fandadol yng Nghymru. Er i'r Mesur roddi hawl i'r Cyngor osod unrhyw swyddogaethau perthnasol i'r pwyllgor (a'r pwyllgor ei hun sydd i benderfynu sut mae i arfer ei swyddogaethau), mae'r Mesur hefyd yn gosod allan swyddogaeth mae'n rhaid i'r pwyllgor eu harddel. Fodd bynnag, yn ymarferol, mae prif swyddogaethau statudol y pwyllgor eisoes yn cael eu gweithredu yng Ngwynedd. Un swyddogaeth newydd arwyddocaol yw'r angen i'r pwyllgor ei hun baratoi adroddiad blynyddol.

Rhoddodd fanylion am y Cylch Gorchwyl drafft newydd sy'n seiliedig ar ofynion y Mesur Llywodraeth Leol a'r Canllawiau Statudol a baratawyd i'w gefnogi. Rhoddodd fanylion hefyd am raglen waith y pwyllgor am 2012/13.

Cynhaliwyd trafodaeth eglurhaol am rôl aelodau'r pwyllgor, ac mewn ymateb i gwestiwn gan aelod, cadarnhaodd y Pennaeth Cyllid bod modd i aelodau godi materion drwy'r Cadeirydd neu'r Uwch Reolwr Archwilio a Risg neu'r Pennaeth Cyllid.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

6. DATGANIAD CYFRIFON 2011/12

Cyflwynwyd y Datganiad o'r Cyfrifon statudol ar gyfer blwyddyn ariannol 2011/12 sy'n rhoddi manylion am weithgareddau ariannol y Cyngor yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012.

Adroddodd yr Aelod Cabinet Adnoddau nad yw'r cyfrifon drafft wedi eu harchwilio hyd yn hyn ac efallai y bydd angen rhai newidiadau iddynt cyn y cyflwynir fersiwn terfynol i'r pwyllgor hwn ar 27 Medi 2012. Gorfodwyd ffurf i chynnwys sylfaenol y datganiadau dan Reoliad 7 o Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005 yn ogystal â rheoliadau a safonau eraill. Mae'r Datganiad o Gyfrifon ar gyfer 2011/12 wedi eu llunio ar sail nifer o ofynion newydd sef Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol, sy'n llywio Côt Ymarfer Cyfrifwaith Awdurdodau Lleol. Gan bod y rheoliadau yn mynnu datganiadau ar ffurf safonol, mae cymariaethau gyda chyfrifon cyrff eraill wedi'u hwyluso, ond mae'r datganiadau'n hynod dechnegol.

Hysbysodd y Pennaeth Cyllid bod adroddiad ynglyn â'r cyfrifon wedi ei gyflwyno i'r Cabinet ar 12 Mehefin 2012. 'Roedd yr adroddiad hwnnw yn fwy defnyddiol i bwrpas mewnol/rheoli tra mae'r Datganiad o Gyfrifon yn fwy priodol ar gyfer pwrpasau allanol/llywodraethu.

Nododd y Pennaeth Cyllid mai'r Pwyllgor Archwilio yw'r "rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu" ar ran y Cyngor a cyn 2009/10 bu'r pwyllgor yn cymeradwyo'r datganiad drafft o'r cyfrifon yn amodol ar archwiliad. Fodd bynnag, mae addasiadau 2010 i'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005 yn rhoddi'r cyfrifoldeb am gymeradwyo ac ardystio'r cyfrifon drafft cyn 30 Mehefin 2012 i'r Swyddog Cyllid Statudol (y Pennaeth Cyllid yng Nghyngor Gwynedd). Erbyn hyn, nid oes rhaid i aelodau etholedig gymeradwyo'r fersiwn drafft o'r datganiad ond fe'i cyflwynir i'r pwyllgor hwn er gwybodaeth ac ystyrir hynny'n ymarfer da.

Hysbysodd y Pennaeth Cyllid ymhellach y byddai'r Datganiad o Gyfrifon ynghyd â phob datganiad ariannol perthnasol arall, yn destun archwiliad blynyddol gan Swyddfa Archwilio Cymru, yn dilyn ardystiad ganddo ef ac ystyriaeth gan y pwyllgor Yn ogystal, bydd y cyfrifon ar gael i'w harolygu gan cyhoedd am gyfnod o 20 diwrnod.

Rhoddodd y Pennaeth Cyllid a'r Uwch Reolwr Cyllid eglurhad manwl am y gwahanol bolisiau cyfrifo, y gwahanol gyfrifon, datganiadau a'r nodiadau perthnasol. Codwyd cwestiynau gan yr aelodau ar y cyfrifon ac ymatebodd y swyddogion iddynt.

Atgoffwyd aelodau y cyflwynir cyfrifon y Gronfa Bensiwn i holl gyflogwyr y gronfa mewn Cyfarfod Blynyddol ar 26 Gorffennaf 2012.

Diolchwyd i'r holl swyddogion perthnasol am y gwaith ar y cyfrifon.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi Datganiad o Gyfrifon y Cyngor (yn amodol ar archwiliad) 2011/12.

7. DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL CYNGOR GWYNEDD 2011/12

Cyflwynwyd adroddiad yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yn cyflwyno Datganiad Llywodraethu Blynyddol y Cyngor ar gyfer 2011/12 er cymeradwyaeth y pwyllgor.

Eglurodd bod Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol Cymru gynhyrchu Datganiad Rheolaeth Fewnol blynyddol yn unol â rheoliad 4(2)(a). Nododd bod Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) yn datgan bod rhaid cynhyrchu'r datganiad o gyfrifon yn unol ag ymarfer gorau, sef y Datganiad o Ymarfer Argymhelledig (SORP) a gyhoeddir gan CIPFA yn flynyddol ac sy'n gosod allan y trefniadau priodol ar gyfer cynhyrchu'r datganiadau ariannol. Mae'r SORP a Fframwaith CIPFA/SOLACE yn nodi bod rhaid i awdurdodau lleol Cymru gyhoeddi Datganiad Llywodraethu Blynyddol ehangach, sy'n ymgorffori'r Datganiad Rheolaeth Fewnol. Pwrpas y datganiad yw datgan bod yr awdurdod wedi ystyried ei fframwaith lywodraethu ac adrodd bod hwn yn parhau'n ddigonol ac yn parhau i weithredu'n effeithiol, ac i arddangos bod cynlluniau yn eu lle i weithredu lle gwelir unrhyw wendidau yn y trefniadau llywodraethu.

Nododd y cymeradwywyd Côt Llywodraethu Lleol y Cyngor gan Fwrdd y Cyngor yn Ebrill 2011 a rhoddodd fanylion am ei gynnwys sy'n seiliedig ar y chwech egwyddor craidd yn Fframwaith CIPFA/SOLACE. Rhoddodd eglurhad manwl am yr hyn a ddisgwyli'r o fewn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol. Pwysleisiodd ei bod yn hanfodol bod tystiolaeth yn ei le er mwyn cefnogi'r

cynnwys cyn cyhoeddi'r ddogfen derfynol. Oherwydd rôl allweddol y pwyllgor yng nghyd-destun fframwaith lywodraethu'r Cyngor, mae gan y pwyllgor swyddogaeth i herio cynnwys y Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft, cyn argymhell bod Arweinydd y Cyngor a'r Prif Weithredwr yn ei arwyddo. Defnyddiwyd gwybodaeth o sawl ffynhonnell er mwyn paratoi'r datganiad gan gynnwys cyfansoddiad y Cyngor, adroddiadau archwilio mewnol ac allanol, Cynllun Tair Blynedd y Cyngor a'r Strategaeth Ariannol.

Mewn ymateb i sylw gan aelod parthed y cymal "Cwynion" yn rhan 4 o'r datganiad, cadarnhaodd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg mai 2011/12 ddylai fod wedi ei nodi fel y flwyddyn gywir.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol, yn ymgorffori Datganiad Rheolaeth Fewnol Cyngor Gwynedd ar gyfer blwyddyn ariannol 2011/12 a'r cyfnod ers dyddiad y fantolen.

8 . AMLINELLIAD O'R ARCHWILIAD ARIANNOL BLYNYDDOL 2011/12 O GYNGOR GWYNEDD

Cyflwynwyd adroddiad yr Archwiliwr Allanol y paratowyd yr amlinelliad o'r Archwiliad Ariannol Blynyddol i fodloni gofynion y safonau archwilio ac arferion archwilio priodol. Nododd ei bod yn ofynnol i'r Archwilydd Penodedig archwilio ac ardystio cyfrifon y Cyngor, gan fodloni ei hun bod y cyfrifon –

a) Yn rhoddi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Cyngor.

b) Yn cydymffurfio â'r holl ofynion cyfreithiol perthnasol.

c) Wedi'u paratoi yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol.

At hynny, mae'n ofynnol i'r Archwilydd Penodedig –

i) Fodloni ei hun bod y Cyngor wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau.

ii) Ardystio bod yr archwiliad wedi'i gwblhau yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Nodwyd, wrth gynllunio eu gwaith, mae'n rhaid i archwilwyr nodi risgiau sylweddol sy'n ymwneud â chywirdeb a dibynadwyedd y datganiadau ariannol a chyflwyno adroddiadau arnynt. Roddwyd manylion am y risgiau a'r camau arfaethedig i fynd i'r afael â hwy.

Tynnodd sylw at y ffi archwilio ariannol o £168,036 ynghyd â TAW ar gyfer 2011/12 ac fe'i codir mewn rhandaliadau cyfwerth rhwng Tachwedd 2011 a Hydref 2012. Nododd bod y ffi hwn yn is na ffi y llynedd.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

9. AMLINELLIAD O'R ARCHWILIAD ARIANNOL BLYNYDDOL 2011/12 O GRONFA BENSIWN GWYNEDD

Cyflwynwyd adroddiad yr Archwiliwr Allanol mai'r Cyngor yw'r awdurdod gweinyddu ar gyfer y Gronfa Bensiwn. Nododd ei bod yn ofynnol i'r Archwilydd Penodedig ystyried ac ardystio cyfrifon y Gronfa Bensiwn gan fodloni ei hun bod y cyfrifon –

a) Yn rhoddi darlun cywir a theg o drafodion ariannol y Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn a swm a natur asedau a rhwymedigaethau'r gronfa.

b) Yn cydymffurfio â'r holl ofynion deddfwriaethol perthnasol.

c) Wedi'u paratoi yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol.

At hynny, mae'n ofynnol i'r Archwilydd Penodedig –

i) Fodloni ei hun bod y Cyngor wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran ei ddefnydd o adnoddau.

ii) Ardystio bod yr archwiliad wedi'i gwblhau yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Er mwyn cyhoeddi'r adroddiad archwilio ar gyfrifon y Gronfa Bensiwn, mae'n ofynnol sicrhau y nodir pob risg weithredol ac ariannol sylweddol a allai effeithio ar yr archwiliad a'r camau arfaethedig i fynd i'r afael â hwy.

Tynnodd sylw at y ffi archwilio ariannol o £25,095 ynghyd â TAW ar gyfer 2011/12 ac fe'i codir mewn rhandaliadau cyfwerth rhwng Tachwedd 2011 a Hydref 2012. Nododd bod y ffi ar yr un lefel â ffi 2010/11.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

10. RHAGLEN REOLEIDDIO AR GYFER ARCHWILIO PERFFORMIAD 2012-13

Cyflwynwyd adroddiad Rheolwr Llywodraeth Leol Rhanbarth y Gogledd bod y rhaglen hon yn nodi'r gwaith i'w gyflawni gan ac ar ran yr Archwilydd Cyffredinol yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, Deddf Llywodraeth Leol 1999 a Rhannau 2 a 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Nododd ei bod yn ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal asesiad gwella blynyddol er mwyn penderfynu os yw'r Cyngor yn debygol o gydymffurfio â gofynion rhan 1 o'r Mesur sy'n cynnwys y canlynol –

a) Adolygiad o drefniadau'r Cyngor i sicrhau gwelliant parhaus.

b) Astudiaethau gwella o feysydd allai lesteirio ymdrechion i wella neu drawsnewid neu esgor ar aneffeithlonrwydd.

c) Darnau pwrpasol o waith sy'n gysylltiedig ag amcanion gwella a threfniadau'r Cyngor.

ch) Archwiliadau o gynllun gwella cyhoeddedig y Cyngor a'i hunanasesiad o berfformiad.

Mewn perthynas â threfniadau'r Cyngor i sicrhau gwelliant parhaus, nododd y swyddog i'r Archwilydd Cyffredinol benderfynu gwneud asesiad llawn o drefniadau corfforaethol y Cyngor bob pedair blynedd gan ddechrau'r flwyddyn nesaf. Fodd bynnag, eleni bwriedir edrych ar gynnydd y Cyngor wrth ymateb i nifer o gynigion/argymhellion a wnaed yn y gorffennol, a thynnodd sylw'r aelodau atynt.

Nododd nad yw cydweithio â phartneriaid wedi ei gyfyngu i Gyngor Gwynedd yn unig a gwneir astudiaeth genedlaethol yn y maes hwn ar draws Gogledd Cymru y flwyddyn nesaf.

Cyfeiriodd at waith perfformiad Swyddfa Archwilio Cymru a gynlluniwyd ar gyfer 2012/13.

Tynnodd sylw at y ffi archwilio perfformiad o £134,188 ynghyd â TAW ar gyfer y cyfnod rhwng Ebrill 2012 a Mawrth 2013 ac fe'i codir mewn rhandaliadau cyfwerth rhwng y cyfnod hwn.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad

11. CYNNYRCH YR ADAIN ARCHWILIO MEWNOL

Gwaith yr Adain Archwilio Mewnol am y cyfnod hyd at 31 Mawrth 2012

Cyflwynwyd adroddiad yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yn amlinellu gwaith yr Adain Archwilio Mewnol am y cyfnod rhwng 1 Ionawr a 31 Mawrth 2012. Wrth gyflwyno'r wybodaeth am y gwaith a gwblhawyd yn ystod y cyfnod cyfeiriodd y swyddog at -

- 18 o adroddiadau am archwiliadau o'r cynllun gweithredol gyda'r categori barn berthnasol yn cael ei ddangos.
- 7 adroddiadau eraill (memoranda a.y.)
- 6 adolygiadau grant
- 6 archwiliadau dilyniant

Adroddwyd ar waith pellach sydd ar y gweill gan Archwilio Mewnol. 'Roedd hyn yn cynnwys un adroddiad drafft sydd wedi ei ryddhau a 9 o archwiliadau sy'n mynd rhagddynt.

Rhodddwyd ystyriaeth i'r adroddiadau yn unigol ac yn ystod y drafodaeth cyfeiriwyd at y materion canlynol –

Diogelwch Technoleg Gwybodaeth Mewn Ysgolion

Gofynnodd aelod os oes pryderon yn bodoli gyda'r archwiliad hwn yn wyneb y ffaith iddo dderbyn categori barn "C".

Mewn ymateb, hysbysodd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg bod angen rhoddi sylw i'r archwiliadau hynny sy'n derbyn categori barn "C" gan nad ydynt yn dod i fyny i'r safonau disgwylidig. O safbwynt technoleg gwybodaeth mewn ysgolion, disgwylir i bob ysgol ddod i fyny i'r safon angenrheidiol gan eu bod yn cysylltu â rhwydwaith y Cyngor. Gallai gwendid mewn ysgolion wanhau'r holl rwydwaith.

Ysgolion Cynradd – Trefniadau Lleihau Baich Gwaith Athrawon

Nododd aelod bod yr archwiliad hwn wedi derbyn categori barn "C" ac y dewiswyd sampl o chwech o ysgolion cynradd. Gofynnodd sut y cymerir y cydbwysedd rhwng yr ysgolion mwyaf a'r rhai lleiaf.

Mewn ymateb, hysbysodd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg y gwneir oddeutu tri neu bedwar o adolygiadau'n flynyddol ar ysgolion cynradd ar sail thema ac yn ystod cyfnod o dair blynedd fe gynhwysir yr holl ysgolion cynradd mewn sampl. Rhoddir ystyriaeth i faint yr ysgol yn ystod yr adolygiadau.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiadau ar waith yr Adain Archwilio Mewnol am y cyfnod o 1 Ionawr i 31 Mawrth 2012 a chefnogi'r argymhellion a gyflwynwyd eisoes i reolwyr y gwasanaethau perthnasol er gweithrediad.

12. ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PENNAETH ARCHWILIO MEWNOL 2011/12

Cyflwynodd yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yr adroddiad blynyddol ar gyfer 2011/12. Eglurodd bod dyletswydd arno fel Pennaeth Archwilio Mewnol y

Cyngor i ddarparu sicrwydd i'r awdurdod ar y system gyflawn o reolaeth fewnol yr awdurdod. Ychwanegodd nad oes modd iddo gadarnhau sicrwydd llwyr wrth leisio barn, ac mai'r mwyaf y gallai'r gwasanaeth archwilio mewnol ei ddarparu i'r Cyngor yw sicrwydd rhesymol nad oes gwendidau mawr yn y system gyfan o reolaeth fewnol. Ar sail y gwaith a gyflawnwyd, 'roedd y swyddog yn fodlon bod gan Gyngor Gwynedd **“fframwaith gadarn o reolaeth fewnol er mwyn cynnig sicrwydd rhesymol parthed cyflawniad effeithiol ac effeithlon o amcanion y Cyngor, gan bod y camau a gymerwyd gan y Cyngor yn ystod y flwyddyn ariannol i sefydlu a chryfhau rheolaethau mewnol ac i sicrhau bod argymhellion i gywiro gwendidau a adnabuwyd gan Archwilio Mewnol wedi bod yn foddhaol”**.

Er mwyn rhoddi barn ar ddigonolrwydd y systemau rheolaeth mewnol, hysbysodd y swyddog iddo ystyried y canlynol –

- a) Yn gyffredinol, canfuwyd rheolaeth fewnol dda o fewn pob un o wasanaethau'r Cyngor yn unigol.
- b) Lle canfuwyd gwendidau arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol, cafodd y materion hyn eu cywiro gan swyddogion y Cyngor, neu derbyniasant sylw gan y Pwyllgor Archwilio.
- c) Nid yw Archwilio Mewnol wedi dibynnu ar unrhyw waith gan gyrff archwilio allanol er mwyn dod i'r farn yn yr adroddiad blynyddol.

Mewn perthynas â'r gwaith archwilio, hysbysodd y cynhwyswyd 113 darn o waith yng nghynllun archwilio addasiedig terfynol 2011/12. Cwblhawyd 112 o'r aseiniadau hyn, sy'n cynrychioli 99.12% o'r cynllun. Nododd bod y perfformiad hwn yn cymharu â perfformiad 2010/11 o 85.85% yn erbyn targed o 85%.

Tynnodd y swyddog sylw at y modd y caiff adroddiadau archwiliad mewnol eu categorio. O'r adroddiadau perthnasol i gynllun 2011/12, derbyniodd 81.5% farn "A" neu "B" sydd ychydig yn is na'r ffigur cyfatebol o 84% yn 2010/11.

Nododd y swyddog y rhyddhawyd memorandwm terfynol ar gyfer 15 o archwiliadau dilyniant yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2011 i 31 Mawrth 2012 a derbyniodd pob un o'r archwiliadau hyn farn "derbyniol" neu "rhagorol" ar wahân i un archwiliad a dderbyniodd farn "anfoddhaol" ac un arall lle na roddwyd categori barn oherwydd newidiadau mewn trefniadau. 'Roedd hyn yn awgrymu bod trefniadau cadarn o fewn yr awdurdod i weithredu argymhellion archwilio er mwyn cryfhau rheolaethau mewnol a rheoli risg.

Cyfeiriodd y swyddog at y dadansoddiad o'r defnydd o adnoddau Archwilio Mewnol yn ystod 2011/2012. Nododd y gwelwyd lleihad bychan yng nghyfanswm nifer y dyddiau a dreuliodd ar waith cynhyrchiol i'r Cyngor o 1,897 diwrnod rhwng 1 Ebrill 2010 a 31 Mawrth 2011 i 1,821 diwrnod am yr un cyfnod yn 2011/12. Bu lleihad yn nifer y dyddiau y bu'n rhaid eu defnyddio'n cwblhau gwaith y flwyddyn flaenorol, o 360 diwrnod yn 2009/10 i 131 diwrnod yn 2010/11 ac yna i 5 diwrnod yn unig yn 2011/12

Cyflwynwyd canlyniadau dangosyddion perfformiad 2011/12 gan nodi mai un dangosydd yn unig oedd heb gyrraedd y targed.

O ystyried cydymffurfiaeth â'r côd ymarfer, rhoddwyd diweddariad o weithrediad ar argymhelliad Swyddfa Archwilio Cymru o'u hasesiad blynyddol 2011.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad fel adroddiad blynyddol ffurfiol yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yn unol â gofynion y Côt Ymarfer ar gyfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig.

13. ADOLYGIAD SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU O WASANAETH ARCHWILIO MEWNOL CYNGOR GWYNEDD

Cyflwynwyd adroddiad yr Archwiliwr Allanol bod y Côt Ymarfer Archwilio a gyhoeddwyd gan yr Archwilydd Cyffredinol a'r Safon Archwilio Rhyngwladol yn ei gwneud yn ofynnol iddynt ystyried os yw trefniadau rheolaeth ariannol fewnol y Cyngor yn ddigonol. Gan bod archwilio mewnol yn elfen allweddol o'r system rheolaeth fewnol, cwblheir asesiad blynyddol o'i berfformiad.

Yn dilyn cwblhau'r asesiad, 'roedd yr Archwiliwr Allanol o'r farn bod gan y Cyngor wasanaeth archwilio mewnol effeithiol sy'n cydymffurfio â'r rhan fwyaf o agweddau safonau Côt Ymarfer Archwilio Mewnol CIPFA.

Nodwyd eto eleni bod gan y Pennaeth Archwilio Mewnol (sef yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg) rai cyfrifoldebau gweithredol sy'n dechnegol anghyson gyda'r safon annibyniaeth, ond, wedi trafodaeth gyda'r Pennaeth Cyllid, bod yr Archwiliwr Allanol yn deall nad yw'r Cyngor am newid y strwythur.

'Roedd y Pennaeth Cyllid yn croesawu'r adroddiad calonogol. Mewn perthynas â'r safon annibyniaeth, nododd bod hwn yn risg oedd yr awdurdod wedi ei dderbyn ers blynyddoedd ac 'roedd yr archwiliwr allanol erbyn hyn yn derbyn y sefyllfa.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

14. CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL 2012/13

Cyflwynwyd adroddiad yr Uwch Reolwr Archwilio a Risg yn rhoddi diweddariad ar y sefyllfa gyfredol o ran cwblhau cynllun archwilio mewnol 2012/13.

Adroddwyd bod y cynllun drafft wedi ei gyflwyno i'r pwyllgor ar 13 Chwefror 2012, ac y cyflwynir yr adroddiad terfynol yma.

Rhoddodd fanylion am y sefyllfa fel ag yr oedd ar 1 Gorffennaf 2012 yn ogystal â'r amser a dreuliodd ar bob archwiliad hyd yma. Tynnwyd sylw at y tabl canlynol sy'n datgelu statws cyfredol y gwaith yn y cynllun gweithredol -

Statws yr Archwiliad	Nifer
Wedi ei gynllunio	56
Crewyd papurau gwaith	8
Gwaith maes ar y gweill	15
Adroddiad Drafft	3
Adroddiad Terfynol	14
Cyfanswm	96

Hysbysodd mai targed perfformiad 2012/13 yw i gael 95% o archwiliadau'r cynllun addasiadau unai wedi eu cau neu gydag adroddiad terfynol wedi ei ryddhau erbyn 31 Mawrth 2013. Nododd bod gwir gyrhaeddiad Archwilio

Mewnol ar ddiwedd chwarter 1 yn 14.6% ac allan o'r 96 archwiliad unigol, 'roedd 14 wedi eu rhyddhau'n derfynol erbyn diwedd y chwarter. Mae'r perfformiad felly ychydig yn is na'r proffil a osodwyd. Fodd bynnag, mae gwaith maes wedi dechrau ar gyfer 33.3% o'r archwiliadau, sy'n meithrin hyder y bydd y targed wedi ei gyrraedd erbyn diwedd y flwyddyn a bod posibilrwydd cryf y byddai'r cynnydd yn unol â'r proffil erbyn diwedd yr ail chwarter.

Mewn perthynas ag addasiadau i'r cynllun, nododd y swyddog nad oes addasiadau i'r cynllun i adrodd arnynt i'r cyfarfod hwn.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad fel diweddariad o gynnydd yn erbyn cynllun archwilio 2012/13.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.00am a daeth i ben am 12.15pm